

Wykład 7: Przestrzenie metryczne

Poniżej X oznacza dowolny zbiór niepusty.

Definicja. Metryką w zbiorze X nazywamy funkcję $\rho : X \times X \rightarrow [0, \infty)$ spełniającą następujące warunki

- (1) $\rho(x, y) = 0 \iff x = y$,
- (2) $\forall x, y \in X \quad \rho(x, y) = \rho(y, x)$,
- (3) $\forall x, y, z \in X \quad \rho(x, y) \leq \rho(x, z) + \rho(z, y)$.

Definicja. Przestrzenia metryczną nazywamy parę (X, ρ) , gdzie X jest zbiorem niepustym, zaś ρ jest metryką w X .

Elementy przestrzeni metrycznej nazywamy punktami, a liczbę $\rho(x, y)$ - odległością punktu x od punktu y .

Przykłady:

(1) Niech $X = \mathbb{R}^k$ i $\rho((x_1, x_2, \dots, x_k), (y_1, y_2, \dots, y_k)) = \sqrt{\sum_{i=1}^k (x_i - y_i)^2}$.

Wtedy funkcja $\rho : \mathbb{R}^k \times \mathbb{R}^k \rightarrow [0, \infty)$ jest metryką w \mathbb{R}^k . Nazywamy ją metryką naturalną lub metryką Euklidesową w \mathbb{R}^k .

(2) Niech X to dowolny niepusty zbiór i $\rho(x, y) = \begin{cases} 0 & \text{jeśli } x = y, \\ 1 & \text{jeśli } x \neq y. \end{cases}$

Wtedy funkcja $\rho : X \times X \rightarrow [0, \infty)$ jest metryką w X . Nazywamy ją metryką dyskretną.

Definicja.

- Kulą (otwartą) o środku w punkcie $x_0 \in X$ i promieniu r w przestrzeni metrycznej (X, ρ) nazywamy zbiór

$$K(x_0, r) := \{x \in X : \rho(x, x_0) < r\}.$$

- Kulą domkniętą o środku w punkcie $x_0 \in X$ i promieniu r w przestrzeni metrycznej (X, ρ) nazywamy zbiór

$$\bar{K}(x_0, r) := \{x \in X : \rho(x, x_0) \leq r\}.$$

- Sferą o środku w punkcie $x_0 \in X$ i promieniu r w przestrzeni metrycznej (X, ρ) nazywamy zbiór

$$S(x_0, r) := \{x \in X : \rho(x, x_0) = r\}.$$

Definicja. Podzbiór A przestrzeni metrycznej (X, ρ) nazywamy ograniczonym jeśli jest zawarty w pewnej kuli o promieniu $r < \infty$, tzn. jeśli $\exists x_0 \in X \exists r < \infty \quad A \subset K(x_0, r)$.

Definicja. Średnicą zbioru A zawartego w przestrzeni metrycznej (X, ρ) nazywamy liczbę

$$\delta(A) := \begin{cases} 0 & \text{jeśli } A = \emptyset, \\ \sup_{x, y \in A} \rho(x, y) & \text{jeśli } A \neq \emptyset. \end{cases}$$